

КАРАДЖАТА

Въздухът бѣше чистъ и прозраченъ. Синитѣ върхове на Сливенската планина се издигаха мълчаливи и гледаха далечъ къмъ Тракийската низина. Нищо не смущаваше въковнитѣ букаци. Листата висѣха като мъртви на топлия въздухъ. Слънцето бѣше напекло скалитѣ. Навсѣкѣ бѣше тихо.

Само подъ скалитѣ на „Вратникътъ“ се бѣха разхвърляли десетина души. Тѣ лежах

Стефанъ Караджата

на меката трева подъ дебела сѣнка. Бѣха облѣчени въ зелени сукнени дрехи, обути въ царвули, нахлупили калпаци съ жълто лъвче. Настрани, до скалата, стърчаха подпрѣни пушкитѣ имъ.

Тая дружина бѣше четата на Стефанъ Тулчалията. Отъ единъ месецъ юнацитѣ се въртѣха изъ Сливенската планина.

Изведнажъ турска пѣсенъ проеца въ планината. Дрезгавъ гласъ пѣше нѣкакво турско маане... Хайдутитѣ скочиха.

— Каква е тая работа? Кой си прави кефа въ балкана? — попита единъ отъ дружината.

— Чакайте! — махна съ ръка Стефанъ и бързо се покачи на едно дърво.

Отъ долу, по планинскиятъ пѣтъ, възседналъ на конь, идѣше турско заптие. Бѣше вързалъ главата си съ кърпа, за да се запази отъ слънцето. Пушката му бѣше премѣтната небрежно. Коньтъ пристѣпваше полека, а турчинътъ дерѣше гърло съ нѣкаква пѣсенъ.

Стефанъ се спусна на земята.

— Брей, поганеца му... Разпѣлъ се е, сякашъ че това е бащина му мушия!

— Кой е? — попитаха момчетата.

— Едно келяво заптие. Ама азъ ще му кажа, че балканътъ е царство само на хайдутитѣ. Не може тукъ всѣки да си разиграва коня, особено краставитѣ заптиета... Ще му покажа какво значи хайдушко царство! — каза Тулчалията и се мушна между дърветата. Останалитѣ се качиха по липитѣ, за да гледатъ какво ще прави войводата имъ.

Турчинътъ бѣше наближилъ и спокойно продължаваше да дере гласа си. Като дебняща котка Стефанъ се намѣри задъ коня му, засили се и като сърна се метна върху животното задъ заптието. Пѣсенъта пресекна.

— Вай! — извика уплашено турчинътъ и поиска да се обърне, но хайдутинътъ вече здраво го стискаше за рѣцетѣ.

Коньтъ спрѣ. Стефанъ се изхлузи отъ гърба му и смъкна като чукалъ разтрепераното заптие.

— Защо пѣшешъ, бе? Не знаешъ ли, че балканътъ е царство на хайдутитѣ? — изрева надъ ухото му войводата.

— Аманъ, агаларъ, деца имамъ... Сгрѣшихъ, нѣма вече да пѣя...

Но Стефанъ не го слушаше. Той издърпа отъ рѣцетѣ му иглянката пушка, измъкна пищовитѣ, прибра ятагана и следъ това го ритна.

— Хайде да си вървишъ по пѣтя! Другъ пѣтъ да помнишъ, че тука ние колимъ, ние бѣсимъ и да не ревешъ безъ разрешение, разбра ли?

— Разбрахъ, агаларъ... — продължаваше да трепери турчинътъ.

Стефанъ го остави. Заптието хвана коня за поводитѣ и го поведе, безъ да се обръща.

Другитѣ хайдутини изкочиха задъ дърветата. Като се смѣха високо, тѣ обиколиха войводата.

— Аферимъ, бе войводо! Ти се мѣташъ като караджа. Брей, какъ леко се хвърли на коня! — чудѣха се момчетата и го тупаха по гърба.

Отъ тая случка хайдутитѣ почнаха да наричатъ Стефана съ ново име: Караджата. И това име си остана: Стефанъ Караджата...

Петъръ Стѣповъ

ри колата съ дърва толкова, колкото за две кола други, и потегли за града, да ги продаде и да си накупи нѣкои нѣща, които му бѣха нуждни. Той потегли сутринъта и навечеръ, преди залѣзъ слънце стигна до „пода“, откъдето оставаха десетина километри равенъ шосеенъ пѣтъ. Тамъ той разпрегна биволитѣ, пусти ги да пасатъ, следъ като имъ даде зобъ, вечеря самъ и легна да спи. Той трѣбваше да стане рано, да бѣде въ града въ зори. Като се освободиха биволитѣ отъ хомота запасоха веднага. И постепенно, дирейки все по-хубава трева, тѣ се отдалечиха и стигнаха мочурливи мѣста. Тѣ бѣха край на блато, което ги заливаше, щомъ рѣката, която го образуваше, прииждаше голѣма. Тѣзи мочури обрасваха съ голѣма трева. Биволитѣ нагизаха въ тази трева и постепенно навлѣзоха навѣтре. Тамъ почвата бѣше размяната и ед

ния биволъ, който бѣше доста напредъ, захвана да потѣва въ краката. Първо той не обръщаше внимание, защото лесно си издърпваше краката, но влѣзе по-навѣтре и потѣна повече. Той се помѣчи да излѣзе, но потѣна още повече. И се захвана една мѣжа за излизане отъ мочура, а все повече потѣваше. Следъ часъ, биволътъ потѣна до надъ корема. Грѣшката му бѣше, че той не се дърпаше назадъ, а напредъ, кждето почвата бѣше все по-продѣна, по-затѣвателна. Следъ още единъ часъ той трѣбваше вече да си държи главата високо, за да не затѣне и тя. Въ това положение биволътъ изрѣва. Другиятъ биволъ дигна глава и изрѣва и той. Той усѣти бедата на другаря си, но нѣмаше какъ да му помогне. Затѣналиятъ биволъ спрѣ да шава и това го избави отъ понатѣшно затѣване.

Стоянъ като работенъ кър

Минзухари.

Жълти, жълти минзухари,
пролѣта ви пакъ завари
по рѣглинки,
по полята,
въ планината и гората.

Жълти, жълти минзухари,
Богъ съсъ злато ви нашари,
да блестите
край нивата
и да радвате децата!

Радка Станимирова

ПСЕТАТА И ВЪЛКЪТЪ

Басня

Какво ли не правилъ вълкътъ, съ какви ли не хитро

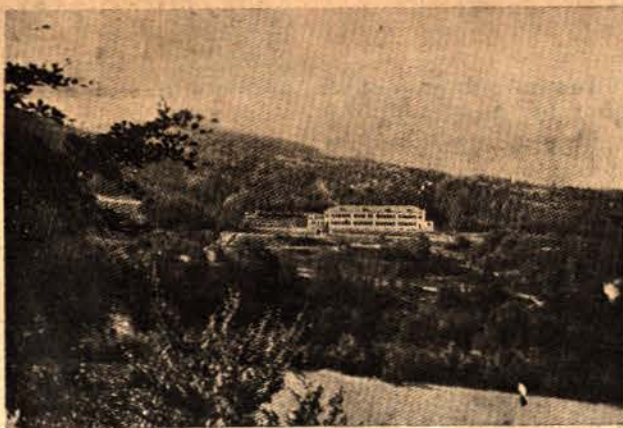
сти си служилъ, ала съ псета-та дружба не можалъ да свърже. Пазили псета стадото, доволенъ билъ стопанинътъ. За тази кучешка вѣрностъ стопанинътъ имъ подобрилъ храната.

Веднажъ стопанинътъ имъ хвърлилъ кокалъ. Псета не могли да си го подѣлятъ. Сбили се. Презъ това време вълкътъ успѣлъ да грабне овца.

Като се нахранилъ, вълкътъ рекълъ:

— Не отстъпватъ ли псета-та, хвърли имъ кокалъ, ще склонятъ.

Цвѣтанъ Струмски

Лѣтовището на Ючбунарска популярна банка въ с. Костенецъ, ихтиманско

НАСТОЯТЕЛИТЪ, които разпространяватъ вестника на ржчна продажба, нека бждатъ добри и побързатъ съ отчитането на дължимитѣ суми! Ние редовно изпълняваме нашитѣ задължения къмъ всички. Бждете редовни и изправни и Вие къмъ редакцията! Отчитайте се навреме!

НАШИ СЪТРУДНИЦИ

Христо Миндовъ

Роденъ е въ гр. Разградъ, а сега живѣе и работи въ София. Христо Миндовъ пише предимно за възрастни разкази и пжтеписи. Издалъ е книгитѣ: „Преображения на лѣжата“, „Опиянение“, „Товарътъ на хората“, „Двамата и кучето“ и др. Отъ две години пише и хубави приказки и разкази за малкитѣ, нѣкои отъ които сж печатани въ в. „Славейче“ и четени въ детския часъ на Радио-София.

ВЛАКЧЕ

Петъ кибритени кутини, и отпреди—шишето съ флагъ, колелета отъ хартия — ето ти чудесенъ влакъ!

Начертавамъ му за релси дълги успоредни линии, — ахъ, отъ жажда изгорѣлъ съмъ влакчето по тѣхъ да мине!

Хайде — фий!

Чуйте вий —

трѣгва влакчето за Ломъ.

Сбогомъ, бате,

мамо, тате —

днесъ напускамъ своя домъ:

Не плачете — ще се върна,

влакчето си ще обърна.

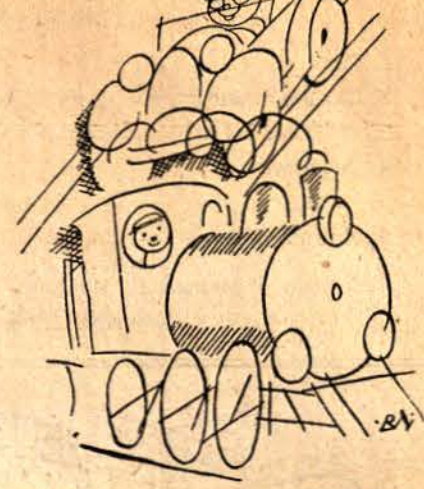
Хайде — фий, —

чуйте вий, —

ето, пакъ съмъ въ своя домъ—

влакътъ си дойде отъ Ломъ!

Асенъ Босевъ

голѣма помощъ на затѣналия биволъ и той сжщо съ своята голѣма сила захвана да се измѣква отъ калъта. Следъ половинъ часъ усилено теглене и усилено издърпване, затѣналиятъ биволъ се освободи. Той бѣше изморенъ и бавно трѣгна, когато Стоянъ поведе и двата къмъ мѣстото дето бѣше ношувалъ. Той отложи трѣгването си, защото биволътъ трѣбваше да почине.

Презъ деня, когато стана топло той заведе биволитѣ на рѣката, тѣ се потопиха въ нея за разхлада, а той ги изми и изчисти хубаво. Той държеше биволитѣ си чисти, като кѣпани. Никога не ги оставяше нечисти.

Надвечеръ Стоянъ натовари дървата и вечерътъ спа въ града на ханъ. Сутринъта рано той продаде дървата за цена на две кола дърва, напазува си, каквото му трѣбваше и си замина обратно.

Стефанъ Андрейчинъ